

SUKELTAJAN maailma

Nro 1-2013
6,00

PALAU
- sukeltajien
mekka

**Kumiveneellä
sukelluskohteelle**

**NYT
SUKELTAMAAN!**

- * Sukellus harrastuksena
- * Kurssit
- * Varusteet
- * Vuokralaitteet
- * Sukeltajan tietokoneet
- * Ikä ja terveys
- * Harrastajien kokemukset
- * Historia

**Euroopan
kohteet
yhä
suositumpia**

**Itämeren hyllyistä
puolet löytymättä**

**Seuraesittelyssä
helsinkiläinen H2O**

**Matkamessuillakin
pääsi pinnan alle**

Deko vie avoveden aikaan, talvella painutaan jään alle viikoittain

H2O:ssa sukellaan läpi vuoden

Seuran tekniikkasukeltajat ovat ympärivuotisesti aktiivisesti mukana muun muassa Ojamon kaivosukellustoiminnassa

Sukellusseura H2O:ssa sukellaan läpi vuoden juniorista senioriin. 15-metrinen Deko-alus vie kesäisin ympäri Suomenlahtea.

Sukelluksesta on tullut monelle elinikäinen harrastus. Parhaimmillaan juniorina altaalta aloitettu harrastus vie sukeltajan vielä eläkkeelläkin merten syvyykseen.

– Yleisseurana pyrimme tarjoamaan harrastajille mahdollisuuden sukeltaa läpi vuoden juniorista senioriin saakka, sanoo Helsingissä toimivan Sukellusseura H2O:n puheenjohtaja **Perry Suojoki**.

H2O lukeutuu jäsenmäärältään maan suurimpiin sukellusseuroihin. Vuonna 1979 perustetussa, reilun parinsadan jäsenen seurassa kaikki sukelluksen osaluheet ovat edustettuina. Kolmannes jäsenistöstä on naisia.

– Iso seura järjestäytyy samanhenkisiin alaryhmiin, joista viimei-

sin uusi jaoksemme on video- ja valokuvausjaos. Seurassa on myös aktiivista junioritoimintaa. Seurassa on lisäksi meriarkeologiaa, venettä sekä tekniikkasukellusta harrastavia ryhmiä. Ryhmien välillä on synergiaa, esimerkiksi meriarkeologia tarvitsee video- ja valokuvaustaitoisia sukeltajia avukseen.

Talvella retkeillään tunnetuille hyllyille

Talvi ei lopeta sukelluksia, vaan osa seuran jäsenistä käy pinnan alla viikoittain ympärivuotisesti.

– Meillä on tapana järjestää vuosittain talvisukelluskursseja. Tämä talvi tosin on ollut huono, koska jäät eivät ole olleet toistaiseksi kantavat. Talvisukelluskursseilla olemme tehneet niille jäse-

nille, jotka haluavat tutustua jääsukellukseen, retkiä tunnetuille hyllyille, esimerkiksi m/s Chrysan-tille tai s/s Fortunalle, Suojoki kertoo.

Kokemus jännittää, vaikka kohteet ovat yleensä matalassa vedessä noin 10-15 metrissä.

– Kurssilaiset pääsevät näkemään ja kokemaan kaiken avannon teosta ja sen merkitsemisestä aina sukeltamiseen pintaköysiä apuna käyttäen. Jään alla on helppo ymmärtää ne erot, jotka ovat kesä- ja talvisukellusten kesken.

Talvisukelluskurssi järjestetään tavallisesti helmikuussa. Talvisukelluskursseilla tyypillisesti puolet on ensikertalaisia, puolet kokeneempia sukeltajia. Ensimmäistä kertaa jään alle sukeltavalla on mukanaan aina kokenut pari.

– Peruskurssin tänä vuonna käyvät pääsevät kesän ahkerasti sukeltamalla ja jatkokurssin käymällä osallistumaan ensi vuoden talvisukelluskurssille. Jääsukellustapahtumaan on vuosittain ottanut osaa parikymmentä sukelta-

jaa, joista noin puolet on ensikertalaisia.

Kokeneet sukeltajat käyvät talvisin enemmän kaivoksissa kuin merellä.

– Kaikki harrastajat eivät edes saa sukeltaa kaivoksiin riittämättömän koulutuksen ja kokemuksen takia. Siksi jääsukelluskurssit antavat tuntumaa talvisista olosuhteista ja kirkkaasta vedestä.

Seuraava laitesukelluskurssi helmikuussa

Seura järjestää vuosittain kaksi kolme laitesukelluskurssia, josta seuraava alkaa helmikuun alussa. Alle 18-vuotiaille junioreille on vuosittain tarvittaessa oma kurssinsa.

Laitesukelluksen jatkokurssi ja syventävä kurssi pyritään järjestämään vuosittain kysynnän mukaan.

– Olemme järjestäneet viime vuosina syventävän kurssin yhdessä teekareiden sukellusseura PSK Kuplan kanssa. Kumpikin seura on tuonut kurssille omaa kouluttaja-

Junioreille H2O järjestää oman kesäleirin Saaristomerellä.

voimaansa. Syventäville kursseille otamme maksimissaan 8-10 koulutettavaa.

Myös Nitrox-kurssi ja sukellusturvallisuus eli Rescue Scuba Diver -kurssi kuuluvat seuran kurssisivalikoimaan. Sukellusturvallisuuskurssi on tarkoitettu antamaan vähintään P2-luokituksen omaaville sukeltajille lisävalmiuksia pelastautumiseen ja sukellusparin avustamiseen tyypillisissä ongelmatilanteissa. Kurssin suorittaminen on pääsyaatimus lähikouluttajakurssille. Harjoituksissa keskitytään omien ja sukellusparilla esiintyvien ongelmien ratkaisemiseen sekä erilaisiin pelastautumis- ja pelastamistekniikoihin.

Seura järjestää vuosittain kaksi- kolme laite-sukelluskurssia.

Seura järjestää kuivapuku- ja jääsukelluskursseja jäsentensä tarpeen mukaan.

– Kuivapuku- ja jääsukelluskurssit eivät kustannuksia lukuun ottamatta maksa jäsenille mitään, mutta niillä, kuten muillakin kursseilla, takaamme osanottajille seuran turvallisuutta.

Juniorityössä piilee seuran elinvoimaisuus

Nuorisotoiminta on H2O:ssa vilkasta, mistä yhtenä osoituksena ovat runsaat parikymmentä viikoittain altailla sukeltavaa junnua.

– Kun junnutoiminta on ohjattua ja ohjaajat motivoituneita työhönsä, syntyy tuloksia. Sukellusharrastus on hyvä tapa liikkua, ja veselementti tuo siihen seikkailua mukaan. Junnuohjaajamme ovat todella luovia keksimään lapsille mielenkiintoista toimintaa, sanoo Suojoki.

Osa junnusta jatkaa laitesukellukseen ja sitä kautta harrastuksen vaativimpiin osiin.

– Seurassa on kohta viisikymppisiä sukeltajia, jotka ovat aikanaan aloittaneet junnusta. Monesti hyvä junnuohtaja on itsekin nuori aikuinen, joka on aloittanut itse junnusta kenties viisivuotiaana. Osa aikuisista harrastajista tuo

omat lapsensa junnuihin. Jos vanhemmat ovat itse sukeltajia, he saattavat myös kouluttaa lapsiaan, jolloin sukellus on koko perheen harrastus.

H2O:n retket suuntautuvat Suomenlahdelle ja Saaristomerelle, jossa seura järjestää vuosittain muun muassa junnuleirin.

– Nuorempien vanhemmat ovat usein aktiivisesti mukana leireillä. Heidän läsnäolonsa on turvallisuudenkin takia hyvin tärkeää.

Deko liikkeellä toukokuusta lokakuun loppuun

Seuran toiminnan yhtenä tukijalkana on 15-metrinen entinen kalastustoolari Deko, joka on merellä käytännössä helluntaista toukokuun alusta aina pitkälle syksyyn Halloween-viikonloppuun saakka. Vuodepaikkoja Dekolla on 13, ja päiväretkille mahtuu enimmillään 20 osallistujaa. Dekon toiminta-alueena on koko Suomenlahti.

Deko on teräsrakenteinen alus, joka on varusteltu sukelluskäyttöön. Aluksella on normaalien merenkulkuvarusteiden lisäksi

200/300 barin ilmantäyttöjärjestelmä, tietokoneavusteinen navigaatiovarustus ja apuvene. Aluksen viihtyisyyttä lisää puulämmitteinen sauna.

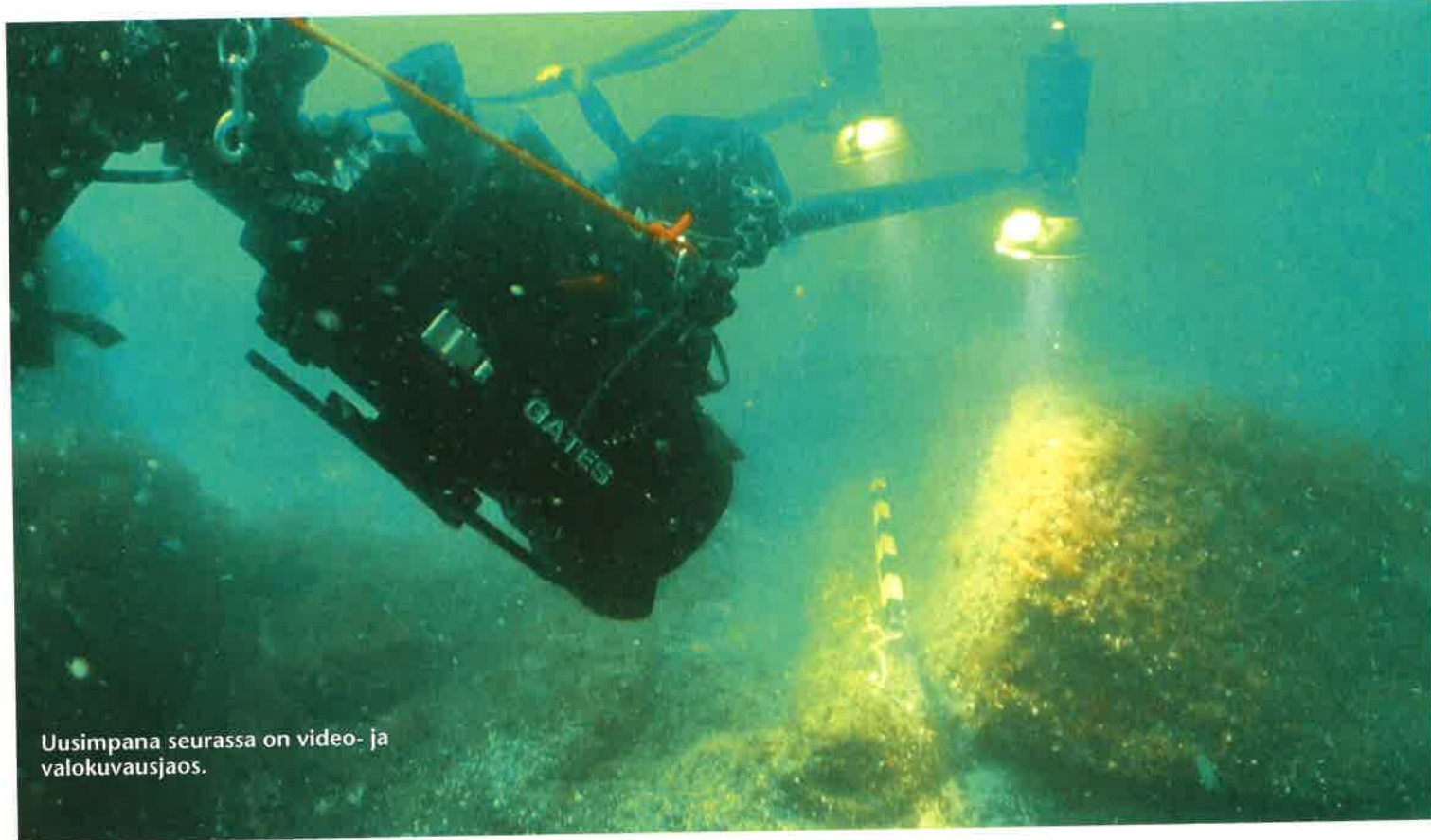
Alunperin alus on rakennettu kalastuskäyttöön vuonna 1979. Vahva ja ketterä alus on jäävahvistettu.

– Aluksellakin on useampi laitepaketti jäsenten käyttöön. Jos retkellä sukeltajalta rikkoontuu tai hänellä ei ole omia varusteita, aluksen varusteista tarpeellinen yleensä löytyy.

Osa jäsenistä käy pinnan alla viikoittain ympäri vuoden.

Avoveden aikaan alus risteilee Suomenlahdella, Saaristomerellä ja Ahvenanmaalla. Osa jäsenistä viettää aluksella osan lomastaan, alus tarjoaa asumispaikan kaikille mukavuuksineen.

– Etenkin keväisin alus on liikenteessä viikonloppujen lisäksi myös kolmena arkipäivänä. Ilta-

Uusimpana seurassa on video- ja valokuvausjaos.

kelluksilla kohteet valitaan sukeltajien taitojen mukaan. Jos mukana on eri tason sukeltajia, valitaan kohde kaikille sopivaksi.

– Meillä on laaja kipparirinki. Yli 20 kaveria osaa ajaa alusta ja kymmenkunta tekee sitä säännöllisesti. Osa heistä sukeltaa itsekin, osa harrastaa veneilyä. Kippari suunnittelee viikonloppuretjet joko perjantaista sunnuntaihin, lauantaista sunnuntaihin tai kahdena erillisenä sukelluspäivänä.

Vuorossa oleva kippari päättää Dekon liikkeistä, lähtöajoista, satamapaikoista, sukelluskohteista ja muutoksista suunnitelmissa yhdessä sukeltajien kanssa. Matkoilla on aina säävaraus sekä lähtijöiden minimi- ja maksimimäärät.

Seuran jäsenille Deko-reissu on edullinen. Viime kesänä esimerkiksi arki-iltaisin jäsen maksoi matkasta kaasuiheen 20 euroa ja kahden päivän ja kahden sukelluksen reissusta 35 euroa.

Tekniikkasukeltamisessa seurassa vahva perinne

Seuralla on vahva perinne tekniikkasukeltamisessa.

– Sukellustaitojen ja -kokemuksen kertyessä monilla kiinnostus kasvaa vaativampien sukelluskohteiden suuntaan. Näitä ovat muun muassa sukeltaminen sy-

vemmällä oleviin kohteisiin, sukeltaminen hylkyjen sisään sekä kaivos- ja luolasukeltaminen. Nämä vuorostaan edellyttävät perehtymistä erilaisiin välineisiin kuten seoskaasujen käyttämiseen tai suljetun kierron järjestelmiin, Suojoki selvittää.

Monet seuran jäsenistöä ovat käyneet esimerkiksi NAUI-, CMAS-, IANTD-, TDI-, GUE- ja NACD-organisaatioiden järjestämiä tekniikkasukelluskursseja.

– Seuran tekniikkasukeltajat ovat ympärivuotisesti aktiivisesti mukana muun muassa Ojamon kaivossukellustoiminnassa. Kesällä kiinnostus suuntautuu Suomenlahden syvemmällä oleviin hienoihin hylkyihin.

Meriarkeologian jaos on useana kesänä etsinyt vanhaa meritaistelualuetta.

Kaasuhoitoa varten seuralla on kaasutäyttörinki. Ringissä on viitisenkymmentä Gas Blender- tai Trimix Gas Blender -koulutuksen saanutta henkilöä, jotka päivystä-

vät viikoittain ja huolehtivat jäsenistön sekä sukelluskurssien kaikista sukelluskaasutarpeista.

Seuralla on kaksi kompressoria, analysaattorit sekä suurehko määrä happi-, helium- ja argon-pulloja täyttöä varten.

Meriarkeologia on pysynyt vahvana

Seura pelasi aikoinaan oppopalloa sarjatasolla ja menestyi hyvin räpyläuinnissa. Tänä päivänä oppopallo ei kuulu seuran lajeihin, ja aikanaan varsin vilkas räpyläuintikin on hiipunut.

– Uppopallo, sukelluskalastus ja vapaasukellus ovat tyypillisiä erikoisseurojen lajeja. Niistä kiinnostuneet hakeutuvat jo luonnostaan niihin keskittyviin erikoisseuroihin. Yleisseurana emme niihin erityisesti panosta, vaikka noiden lajien harrastajia seuraan kuuluukin. Olemme yhteistyössä vapaasukeltajien kanssa järjestäneet oman seuran jäsenille vapaasukelluskursseja, jotta lajiin olisi ainakin mahdollisuus tutustua.

Meriarkeologian jaostoon kuuluu runsaasti harrastajia. Jaos viettää kesäisin varsin paljon aikaa Ahvenanmaan vesillä.

– Sillä on yhteistyötä Museoviraston ja Ahvenanmaan maakuntamuseon kanssa hylkyjen etsimisessä ja niiden dokumentoinnissa.

Lisäksi jaos tekee Museoviraston ohjaamana tarkistuskäyntejä suojelua vaativille hylkyille.

Jaos on useana kesänä etsinyt erästä vanhaa meritaistelun aluetta maakuntamuseon antamien ohjeiden mukaan.

– Toistaiseksi mitään ei ole paljastunut, mutta joskus löytö toivottavasti osuu kohdalle. Tiedän kokemuksesta, miten hieno tunne on löytää jotain, mihin kukaan ei ole koskenut aluksen uppoamisen jälkeen, sanoo Suojoki.

Aloittelijan tulee kuulua sukellusseuraan

Suojoen mukaan on tärkeää, että etenkin aloitteleva sukeltaja kuuluu johonkin seuraan.

– Peruskursseilla ihmiset tutustuvat toisiinsa ja heillä on kurssituksen ansiosta samanlainen sukelluskokemus. He ryhmäytyvät helposti ja voivat lähteä yhdessä retkille, jolloin myös kohteet valikoituvat ryhmäläisten taitojen mukaan. Esimerkiksi etelän sukelluskeskuksissa peruskurssin käynyt voi jäädä täällä helposti hieman yksinäiseksi, eikä hänen ole välttämättä helppo löytää tasoistaan ryhmää.

Vaikka peruskurssi tulisi käytyä Suomessa, ei se merkitse, että lämpimät vedet jäisivät vieraisiksi.

Meriarkeologian jaoksella on yhteistyötä Museoviraston ja Ahvenanmaan maakuntamuseon kanssa hylkyjen etsimisessä ja niiden dokumentoinnissa.

– Avovesiosuuden voi suorittaa vaikkapa Thaimaassa, minkä jotkut ovat tehneetkin. Näin ei arvokasta loma-aikaa tarvitse viettää lähihoitellin altaassa, vaan lomalainen voi aloittaa heti tutustumisen värikäseen vedenalaismaailmaan.

Suojoki muistuttaa, ettei sukellus ole pääkaupunkiseudullakaan harrastusten kalleimmasta päästä.

– Hallivuoroja on lähes päivittäin. Minusta meillä toteutuu hyvin seuran olemassaolon tarkoitus: tarjoamme edullisen mahdol-

lisuuden harrastaa hienoa lajia yhdessä muiden samanhenkisten kanssa.

Helsingin hallivuoroihin Suojoki on tyytyväinen, vaikka seurassa toivotaan lisää junioreille sopivia hallivuoroaikoja.

– Liikuntavirasto on jakanut niitä meille muun muassa Itäkukukseen. Lisävuoroja seuralle olemme ostaneet Helsinginkadun Urheiluhallilta. □

Teksti: Juhani Karvonen
Kuvat: Richard Eller

